

TRUPPENDIENST

Az osztrák hadsereg ellátásának részbeni automatizálása

Írta: Alfred Plienegger alezredes

(Megjelent a Truppendienst, 1978. 2. számában)

Visszatekintés

Az ellátás rendjét lényegesen befolyásolta az az 1967-ben hozott döntés, hogy az akkori technikai csapatok parancsnokságánál, a jelenlegi Anyagi Hivatalnál fel kell állítani a diszpozíciós osztályt. A cél itt olyan szolgálati hely felállítása volt, amely egyéb feladatok ellátása mellett közvetlen kapcsolatban van az anyagigénylésre jogosult szervekkel a meghatározott anyagok időbeni és kellő mennyiségben való biztosítása céljából. E feladat teljesítéséhez fejleszteni kellett az igénylések és a kiutalások rendjét, valamint a nemzetgazdaságtól való beszerzések rendjét is. Az anyagok csoportosításánál ekkor rendelték el a „V” anyagosztály besorolását, amelyhez a polgári vállalatoktól beszerzett pótalkatrészeket, egészségügyi anyagokat, térképeket, úrlapokat stb. sorolták be.

Ez a szervezési változás lehetővé tette, hogy nagyszámú, azonos döntést igénylő munkafolyamatot számítógéppel dolgozzák fel. Ezt a munkafolyamatot évenként 300 000 kiutalás és 15 000 beszerzés jellemzi.

E munkafolyamat számítógépes feldolgozása 1972-ben befejeződött. A gépesített adatfeldolgozás csak azért kezdődött 1972-ben, mert az osztály nem rendelkezett a központi technikai raktár adataival és az anyagoknak sem volt még meg a törzsadatuk. (Egy cikket 31 adat jellemezhet. Legfontosabb az anyag megnevezése, kódszáma, mértékegysége és anyagcsoportja.) Az osztálynak a folyó munka mellett kellett elvégeznie ezt a munkát, ezért nem nagyon lelkesedtek a számítógépért.

A fenti adatok elkészülésének mértékében nőtt a számítógép jelentősége is. Kezdetben csak adattovábbításra használták – szívesen is nevezték az eddigi legdrágább postának –. A csapatoktól beérkezett igényléseket feldolgozásra alkalmas formában kiadta a diszpozíciós osztálynak, majd a diszponáló döntése után azt továbbította a központi raktárnak.

A következő fokozatban már mint könyvelő automata működött, ti. átvette a diszpozíciós osztály és a központi raktárkészlet nyilvántartó feladatait. (E fokozat részletekérdéseit a Truppendienst, 1975/3. sz. ismerteti.) Ez a lépés a kívülállónak nem sokat mond, mégis jelentősen megkönnyítette a munkát és fokozta a raktárak szállítási készenlétét.

Ezen a bázison alakult ki a következő alkalmazási fokozat, az egyes munkafolyamatok automatizálása. E feladat ellátására munkacsoportot hoztak létre, amely több, előre nem látott nehézség legyőzése után 3 év alatt, 1977 februárjában oldotta meg a feladatot.

A kiutalás és a visszautasítás részbeni automatizálása

Az 1972. évi nehéz átállás után kiindulási pontként az a követelmény szolgált, hogy az ellátási folyamatot ismét nem szabad módosítani és az okmányolás formáját a csapatoknál és a központi raktárban érintetlenül kell hagyni. Ekkor fő problémaként az emberi és a számítógépes feladatok elhatárolása jelentkezett. A következő alapelveket rögzítették (1. sz. vázlat):

1. A lebonyolítás ellátási kódszámok szerint történik. Első lépésként minden folyamatot ehhez a számhoz kell kötni.

2. A diszponálók utasításai elsőbbséget élveznek. Kiutalás a meglévő készletből automatikusan történik. A nem teljesített feladatokat az ESZG tárolja és lehetőség esetén elsődlegesen teljesíti, biztosítva a kézi feljegyzést.

3. Amennyiben az anyag központi beszerzése az anyag értéke és ára közötti rossz arány miatt nem célszerű és azt a felhasználó a helyszínen be tudja szerezni, akkor az engedélyt a vásárlásra gépi úton adják ki. Ha ebből az anyagból központi készlet van, akkor kiadása a 4.2. sz. pont szerint történik.

4. Az automatikus diszponálást a következő okok kizárják:

4.1. Kiadási zárlat technikai (biztonsági) vagy gazdasági ok miatt.

4.2. Az igénylés teljesítésekor a készlet a biztonsági tartalék szintje alá süllyedne.

4.3. Az anyag hadműveleti fontossága, nagy értéke vagy egyéb ok miatt számítógépes feldolgozásra nem kerül.

4.4. Az igényelt mennyiség túl sok. Soknak tekinthető az az anyagmennyiség, amely a hadsereg féléves szükségletét meghaladja.

5. Automatikus kiutalás kizárása esetén a diszponáló értesítést kap a kiutalás okáról, hogy intézkedhessen.

6. Amennyiben a raktári készlet a beszerzéshez szükséges idő alatti várható szükségletek szintje alá süllyed, akkor a diszponáló értesítést kap a beszerzés megindításának felülvizsgálatára. A beszerzés megindításakor ügyelni kell arra, hogy a beszerzésre fordított idő alatt a biztonsági tartalék megmaradjon.

7. A nem elvégzett feladatot a számítógép tárolja, feljegyzi. A kiutalás kézi feldolgozása minden esetben késést jelent a legközelebbi gépfuttatásig (jelenleg egy hét). Ilyenkor a diszponáló a feladatot a 2. pont szerint végzi el.

A beszerzés információáramlásának részbeni automatizálása

Ebben a problémakörben elsőként azt a kérdést kellett tisztázni, hogy az egyes szolgálati szerveknek mikor, milyen információ szükséges. Itt meg kell említeni, hogy kezdetben a feladat megoldásához szükséges munkaórát nagyon alábecsülték. A tényleges munkaerő-szükséglet a következő:

- a) A kiutalás és a visszaigazolás gépesítése:
 - szervezés és rendszerelemzés 0,3 fő/év;
 - programozás 0,8 fő/év;
 - összesen 1,1 fő/év.

b) A beszerzés információáramlásának gépesítése, beleértve a diszpozíciós javaslatokhoz szükséges adatok elkészítését és a szükséges számításokat is:

- szervezés és rendszerelemzés 5,5 fő/év;
- programozás 3,5 fő/év;
- összesen 9,0 fő/év.)

A következő megoldást hagyták jóvá (2. sz. vázlat):

1. A beszerzésre a gép nyomtatott formában adja ki a javaslatot, amikor a raktári készlet az előző 6. pontban meghatározott szintre esik. Ezen a nyomtatványon szerepel: a felhasználás az előző évtől; a várható felhasználás; a beszerzés javasolt mennyisége és a döntéshez szükséges egyéb adatok. Ezt a gép negyedévenként közli.

2. A beszerzés mennyiségének statisztikai előrejelzése általában azoknál az anyagoknál pontos, amelyek rendszeresen fogynak. A hadsereg azonban számos cikket rendszertelenül használ fel, ezért a beszerzés mennyiségét véglegesen a diszponáló állapítja meg. Előfordulhat az is, hogy a gép által kiadott adatot a diszponáló saját megítélése szerint helyesbíti. Ez az érték később a további szükséglet-prognózis alapjául szolgál.

3. Az ESZG kiegészíti a diszpozíciós osztály beszerzésre vonatkozó megrendelését olyan fontos adatokkal, mint a pontos teljesítmény, a szállító vállalat, árak stb. Erről kérésre nyomtatványt ad a hadsereg Beszerzési Hivatalának. A rendelés elfogadásáról a diszpozíciós osztályt egy kísérőlap értesíti.

4. A hadsereg Beszerzési Hivatala jóváhagyja (megköti) a szerződést és tárolja az új adatokat (szállító vállalat, ár, határidő). Végül az érdekelt szervek a szerződésről másolatot kapnak.

5. Ezután az ESZG a következő nyomtatványokat adja ki:

- átvételi kártyákat, amelyek segítségével a központi raktár a növekedést jelenti;
- kísérő lapot a diszpozíciós osztálynak, amely tartalmazza a leszállítás határidejét és a szállító vállalat megnevezését.

6. Ha a szállító vállalat nem tartja be a határidőt, akkor a gép sürgető levelet ad ki.

7. A raktár átvételi jelentése alapján történik a könyvelés az adott raktárnál és a diszpozíciós osztálynál.

Eredmények és kilátások

A felhasználók részére az első komoly eredmény az, hogy a leszállítás határideje az igényléstől az átvételig egy héttel csökkent. (Eddig 14–34 nap volt.) Egy 1977-ben végrehajtott vizsgálat szerint ezzel a módszerrel a leszállítás határideje 2 hétre csökkenthető. A határidő lerövidülése természetesen a gépi adatfeldolgozásnak köszönhető, amely a feladatok 70–80%-át végzi el. A hagyományos módon végzett kiutalás teljesítési ideje változatlan maradt. Meg kell említeni, hogy téves kódszám esetén a számítógép nem működik s így a teljesítési ideje a kézi feldolgozásnál hosszabb lesz.

A gépi adatfeldolgozás jelentősen módosította a diszpozíciós osztály munkarendjét. Lehetővé vált az osztály létszámát 17 fővel csökkenteni.

A Bundesheer gépkocsi-alkatrész ellátása terén olyan módszert dolgozott ki, amely minden tekintetben kielégítő. Elősegíti a készletek optimális szinten tartását is. E módszer az ellátás más területein is alkalmazható, és itt a feldolgozás már kevésbé munkajényes. (Mellékletek a folyóirat végén található)